

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **J. M.**, bývajúceho v D., so sídlom v S., zastúpeného Advokátskou kanceláriou K., so sídlom v S., v mene a na účet ktorej koná advokátka J. K., proti odporcom **1/ M. M.**, bývajúcemu J., zastúpenému JUDr. M. T., advokátkou v S., **2/ A. Z.**, bývajúcej v M., **3/ M. Z.**, bývajúcej v M., **o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva**, vedenej na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 4 C 76/2009, o dovolaní odporcu 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 2. decembra 2010 sp. zn. 17 Co 340/2010, takto

r o z h o d o l :

.. Dovolanie **o d m i e t a** .

Navrhovateľovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom rozsudkom z 29. júla 2004 č.k. 4 C 825/01-181 v spojení s uznesením z 27. septembra 2004 (č.l. 188) zrušil podielové spoluvlastníctvo účastníkov (pôvodne navrhovateľa a odporcov 1/, 2/) k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území J., a to parcele č. X. vo výmere X. m² – zastavaná plocha s domom súpisné číslo X., vedených na LV č. X., parcele č. X. vo výmere X. m² – záhrady, parcele č. X. vo výmere X. m² – zastavané plochy, parcele č. X. m² vo výmere X. m² – zastavané plochy a parcele č. X. vo výmere X. m² – záhrady, vedených na LV č. X.. Nehnuteľnosti prikázal do výlučného vlastníctva navrhovateľa, ktorému uložil povinnosť zaplatiť odporcovi 1/ sumu 32 857 Sk (1 090,65 €) a odporčkyni 2/ sumu 16 428 Sk (545,31 €) do jedného mesiaca od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku návrh zamietol. Odporcom 1/, 2/ uložil povinnosť zaplatiť na účet súdu súdny poplatok za návrh (odporcovi 1/ vo výške 906 Sk – 30,07 €, odporčkyni 2/ vo výške 453 Sk – 15,04 €) a náhradu trov štátu za znalecké

dokazovanie (odporcovi 1/ vo výške 6 308 Sk – 209,38 €, odporkyni 2/ vo výške 3 154 Sk – 104,69 €), do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Odporcom 1/, 2/ uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania (odporcovi 1/ vo výške 1 436 Sk – 47,67 €, odporkyni 2/ vo výške 718 Sk – 23,83 €) do 3 dní. Uviedol, že medzi účastníkmi nedošlo k dohode o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam. Z povahy podielového spoluvlastníctva pritom vyplýva, že ak nedôjde k dohode, môže ktorýkoľvek so spoluvlastníkov kedykoľvek požiadať o jeho zrušenie a vyporiadanie súd. Toto právo je v súlade so zásadou, že nikoho nemožno spravodlivo nútiť, aby zotrval v spoluvlastníckom vzťahu, ktorý mu z akýchkoľvek dôvodov nevyhovuje. Zo znaleckého dokazovania vyplýva, že predmetnú nehnuteľnosť nie je možné reálne rozdeliť. Pri prikázaní nehnuteľnosti do výlučného vlastníctva navrhovateľa vychádzal z veľkosti spoluvlastníckych podielov (podieľ navrhovateľa výrazne prevyšujú podieľ ostatných spoluvlastníkov) a potreby riešenia bytovej otázky navrhovateľa. O zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva parcely č. X. záhrady vo výmere X. m² nebolo možné rozhodnúť z dôvodu, že jej spoluvlastníčkou je aj M. Z. (t.č. odporkyňa 3/), ktorá (v čase rozhodovania súdu) nebola účastníčkou konania. Preto v tejto časti návrh zamietol. O súdnom poplatku rozhodol podľa § 2 ods. 2 zákona č. X./1992 Zb. o súdnych poplatkoch, o trovách štátu podľa § 148 ods. 1 O.s.p. a o trovách konania podľa § 146 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 150 O.s.p.

.Krajský súd v Trenčíne na odvolanie odporcu 1/ rozsudkom z 3. novembra 2005 sp. zn. 4 Co 296/04, 4 Co 297/04 rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s uznesením z 27. septembra 2004 č.k. 4 C 825/01-188 zmenil tak, že zrušil podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území J., rodinnému domu súpisné číslo X., postavenému na parcele č. X. – zastavaná plocha vo výmere X. m², zapísaných na LV č. X., parcele č. X. – záhrada vo výmere X. m², parcele č. X. – zastavaná plocha vo výmere X. m², parcele č. X. – zastavaná plocha vo výmere X. m² a parcele č. X. – záhrada vo výmere X. m², zapísaných na LV č. X. a vyporiadal tak, že nehnuteľnosti prikázal do výlučného vlastníctva navrhovateľa, ktorému na vyrovnanie spoluvlastníckych podielov uložil povinnosť zaplatiť odporcovi 1/ sumu 32 040 Sk (1 063,53 €) a odporkyni 2/ sumu 16 020 Sk (531,77 €) do 10 dní. Odporcom 1/, 2/ uložil povinnosť zaplatiť na účet okresného súdu súdny poplatok (odporcovi 1/ vo výške 801 Sk – 26,59 €, odporkyni 2/ vo výške 400 Sk – 13,28 €) a náhradu trov štátu na účet okresného a krajského súdu (odporcovi 1/ vo výške

6 308 Sk – 209,39 € a 2 083 Sk – 69,14 €, odporckyni 2/ vo výške 3 154 Sk – 104,69 € a 1 041 Sk – 34,55 €) a navrhovateľovi zaplatiť náhradu trov konania (odporckovi 1/ vo výške 1 436 Sk – 47,67 €, odporckyni 2/ vo výške 718 Sk – 23,83 €), všetko do troch dní. Pri zrušení a vporiadaní podielového spoluvlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam vychádzal z ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Pri ich prikázaní do výlučného vlastníctva navrhovateľa prihliadol na skutočnosti, že navrhovateľ bol väčšinovým spoluvlastníkom nehnuteľností, že nemá vyriešenú bytovú situáciu, že platí všetky poplatky za nehnuteľnosti a preukázal solventnosť na vyplatenie podielov ostatným spoluvlastníkom. Pokiaľ ide o kritérium účelného využitia veci, vyslovil názor, že toto sa uplatní najmä pri rovnosti spoluvlastníckych podielov, o ktorý prípad v danej veci nešlo. Námiety odporcu 1/ týkajúce sa účelného využitia nehnuteľností a rozsahu podielového spoluvlastníctva vyhodnotil za nedôvodné. O súdnom poplatku rozhodol podľa § 2 ods. 2, § 7 v spojení s § 8 a § 17 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, o trovách štátu podľa § 148 ods. 1 O.s.p. a o trovách konania podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.

. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 30. januára 2007 sp. zn. 2 Cdo 171/2006 rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že nesprávnym postupom odvolacieho súdu tým, že nevyhovet opodstatnenej žiadosti odporcu 1/ o odročenie odvolacieho pojednávania dňa 3. novembra 2005 mu odňal možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

. Krajský súd v Trenčíne (v poradí druhým) rozsudkom z 13. septembra 2007 sp. zn. 4 Co 79/2007 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti v spojení s uznesením z 27. septembra 2004 č.k. 4 C 825/01-188 zmenil tak, že zrušil podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území J., k rodinnému domu súpisné číslo X., postavenom na parcele č. X., parcele č. X. – zastavaná plocha vo výmere X. m², zapísaných na LV č. X., parcele č. X. – záhrada vo výmere X. m², parcele X. – zastavaná plocha vo výmere X. m², parcele č. X. – zastavaná plocha vo výmere X. m² a parcele č. X. – záhrada vo výmere X. m², zapísaných na LV č. X. a vporiadal tak, že predmetné nehnuteľnosti v celosti prikázal do výlučného vlastníctva navrhovateľa, ktorému na vyrovnanie spoluvlastníckych podielov uložil povinnosť zaplatiť odporckovi 1/ sumu 32 668 Sk (1 084,38 €) a odporckyni 2/ sumu 16 334 Sk (542,19 €) do 10 dní. Odporckom 1/

2/ uložil povinnosť zaplatiť na účet okresného súdu súdny poplatok (odporcovi 1/ vo výške 815 Sk – 27,05 €, odporkyňi 2/ vo výške 407 Sk – 13,10 €), náhradu trov štátu na účet okresného súdu (odporcovi 1/ vo výške 6 308 Sk – 209,39 €, odporkyňi 2/ vo výške 3 154 Sk – 104,69 €) a na účet krajského súdu (odporcovi 1/ vo výške 2 083 Sk – 69,14 €, odporkyňi 2/ vo výške 1 041 Sk – 34,55 €) a navrhovateľovi náhradu trov konania (odporcovi 1/ vo výške 1 436 Sk – 47,67 €, odporkyňi 2/ vo výške 718 Sk – 23,83 €), všetko do 3 dní. Pri zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam vychádzal z ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Pri ich prikázaní do vlastníctva navrhovateľa prihliadol najmä na kritérium veľkosti spoluvlastníckych podielov, keď navrhovateľ nemá vyriešenú bytovú situáciu, platí všetky poplatky a preukázal solventnosť na vyplatenie podielov ostatných spoluvlastníkov. Pokiaľ sa týka kritéria účelného využitia veci vyslovil názor, že toto sa uplatní najmä pri rovnosti spoluvlastníckych podielov, o ktorý prípad v danej veci nešlo. Námietky odporcu 1/ týkajúce sa účelného využitia nehnuteľností a rozsahu podielového spoluvlastníctva vyhodnotil za nedôvodné. O súdnom poplatku rozhodol podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, o trovách štátu podľa § 148 ods. 1 O.s.p. a o trovách konania podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na dovolanie odporcu 1/ (v poradí druhým rozhodnutím) uznesením z 28. októbra 2008 sp. zn. 2 Cdo 47/2008 rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu nesprávneho právneho záveru odvolacieho súdu (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), podľa ktorého by sa na kritérium účelného využitia veci (pri vyporiadaní podielového spoluvlastníctva) malo prihliadať iba v prípade rovnako veľkých spoluvlastníckych podielov. Uviedol, že ustanovenie § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, predovšetkým vety za bodkočiarkou „prihliadne pritom na to, aby sa vec mohla účelne využiť“, patrí k normám s relatívne neurčitou hypotézou, t.j. k normám, ktorých hypotéza nie je ustanovená priamo právnym predpisom a ktoré tak prenechávajú súdu, aby podľa svojej úvahy v každom jednotlivom prípade sám vymedzil hypotézu právnej normy zo širokého vopred neobmedzeného okruhu okolností. Preto v rámci posudzovania účelného využitia veci možno prihliadnuť na celú radu ďalších rozhodných skutočností potrebných pre záver, ktorému z účastníkov (ktorí to navrhujú) bude vec prikázaná do výlučného vlastníctva. To vrátane tej, či ju možno prikázať do vlastníctva tomu z účastníkov, ktorý ju chce predať, samozrejme za predpokladu riadneho odôvodnenia rozhodnutia.

.Krajský súd v Trenčíne (v poradí tretím rozhodnutím) uznesením z 19. februára 2009 sp. zn. 4 Co 17/2009 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uložil prvostupňovému súdu, aby pri vyporiadaní podielového spoluvlastníctva zohľadnil rozhodné skutočnosti potrebné pre záver, ktorému zo spoluvlastníkov z hľadiska účelného využitia sporných nehnuteľností budú tieto prikázané do vlastníctva. Prihliadne pritom k súčasným bytovým pomerom spoluvlastníkov, k ich vzťahu k nehnuteľnostiam vyplývajúcim z bývania v rodinnom dome a k nadobudnutiu spoluvlastníckeho podielu, k spôsobilosti zabezpečiť starostlivosť o nehnuteľnosti, o ich zveľaďovanie, opravy, investície, údržbu. Tiež sa vysporiadal so skutočnosťou, či vec možno prikázať tomu zo spoluvlastníkov, ktorý by ju chcel predať. Doplní dokazovanie na okolnosti realizácie stavby odporcom 1/ a zistenia všeobecnej ceny sporných nehnuteľností pre účely určenia primeranosti náhrady za spoluvlastnícke podiely v intenciách doterajšej súdnej praxe.

.Okresný súd Nové Mesto nad Váhom (v poradí druhým) rozsudkom zo 16. septembra 2010 č.k. 4 C 76/2009-754 (potom čo uznesením zo 6. októbra 2009 – č.l. 553 pripustil, aby do konania na strane odporcov pristúpila odporkyňa 3/ a pripustil zmenu návrhu) zrušil podielové spoluvlastníctvo navrhovateľa a odporcov 1/, 2/ k nehnuteľnostiam v katastrálnom území J., parcele č. X. – zastavané plochy a nádvorcia vo výmere X. m² a rodinnému domu súpisné číslo X. na parcele č. X., parcele č. X. – záhrady vo výmere X. m², parcele č. X. – zastavané plochy vo výmere X. m², parcele č. X. – zastavané plochy vo výmere X. m², parcele č. X. – záhrady vo výmere X. m² a vyporiadal tak, že predmetné nehnuteľnosti prikázal do výlučného vlastníctva navrhovateľa v celosti. Zrušil podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam v katastrálnom území J., vedených na LV č. X., parcele č. X. – zastavané plochy vo výmere X. m² a vyporiadal tak, že podiel 1/2 prikázal do vlastníctva navrhovateľa a podiel 1/2 prikázal do vlastníctva odporkyne 3/. Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporcovi 1/ sumu 1 163,11 €, odporkyni 2/ sumu 581,56 € a na účet súdu doplatok súdneho poplatku vo výške 4,47 €, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Odporcom 1/, 2/ uložil povinnosť zaplatiť na účet súdu súdny poplatok (odporcovi 1/ vo výške 29,57 €, odporkyni 2/ vo výške 14,77 €) do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vyslovil, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (§ 151 ods. 3 O.s.p.). Uviedol, že medzi účastníkmi nedošlo k dohode o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam, preto (na návrh navrhovateľa)

rozhodol súd. Pri vypořádání podielového spoluvlastníctva sporných nehnuteľností zohľadnil veľkosť podielov, účelnosť využitia, ako aj schopnosť zabezpečiť starostlivosť o nehnuteľnosti a dospel k záveru, že spravodlivým bude, ak dom súpisné číslo X., ako aj parcely č. X., X., X., X. a X. prikáže do výlučného vlastníctva navrhovateľa s tým, že bude aj podielovým spoluvlastníkom 1/2 spoločného dvora. Prihliadol na bytové potreby navrhovateľa a odporcu 1/, na vzťah k nehnuteľnostiam, najmä na to, že dom pozostávajúci z dvoch miestností postavili pôvodne rodičia navrhovateľa, resp. dostaval ho spolu so svojou manželkou. V dome žil desiatky rokov a staral sa oň. Skutočnosť, za ktorých v roku 1999 odišiel, nepovažoval súd v danej veci za relevantné, pretože rozhodné sú skutočnosti v čase vyhlásenia rozhodnutia. Súd mal preukázané, že navrhovateľ sa do domu chce vrátiť, ale medzi ním a odporcom 1/ dochádzalo k neustálym konfliktom na podnet oboch. I keď navrhovateľ je starší človek a má značné zdravotné problémy, nechce zostať v domove dôchodcov, napriek tomu, že sú mu tam poskytované ubytovacie a stravovacie služby. Preukázal solventnosť a možnosť udržať dom v užívaniashopnom stave (predloženou vkladnou knižkou s uvedenými vkladmi). Ani odporca 1/, ktorý spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnostiam (v rozsahu 2/20) nadobudol titulom dedenia po svojej matke, nemá vyriešenú bytovú otázku, ale nepreukázal schopnosť starať sa o nehnuteľnosti. Jeho tvrdenia o dlhoročnej údržbe nehnuteľností vyhodnotil za účelové, lebo nepreukázal investície, opravy, resp. údržbu nad rámec bežnej údržby. Odporca 1/ jednoznačne nepreukázal ani solventnosť, lebo z jeho konania vyplýva, že si peniaze vypožičal vždy len jednorazovo, nemá trvalý pracovný pomer, je dobrovoľne nezamestnaným už 12 – 13 rokov a zdrojom jeho príjmu je len brigádnická činnosť (v N. pracoval počas štyroch rokov). Rozporné informácie podal aj o okolnostiach stavby na parcele č. X.. Rozpory neboli odstránené ani výsluchom svedkov (V. G., V. M.). Súd akceptoval aj vôľu odporkýň 2/ a 3/, medzi ktorými a navrhovateľom je dobrý vzťah. Predaj rodinného domu, vzhľadom na spoločný dvor, považoval súd za nereálny. Napokon prihliadol aj na veľkosť spoluvlastníckych podielov. O súdnom poplatku rozhodol podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

.Krajský súd v Trenčíne na odvolanie odporcu 1/ (v poradí štvrtým rozhodnutím) rozsudkom z 2. decembra 2010 sp. zn. 17 Co 340/2010 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. V plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu, na ktoré v podrobnostiach poukázal (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Podľa názoru odvolacieho súdu nemožno dôvodne namietat proti záveru súdu prvého stupňa (ktorý hypotézu ustanovenia §

142 ods. 1 O.s.p. vymedzil správne), že vzhľadom na okolnosti prípadu pre spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva účastníkov, okrem veľkosti spoluvlastníckych podielov, bolo významné kritérium účelného využitia veci. Správny bol záver súdu prvého stupňa, že predmet spoluvlastníctva (rodinný dom s príslušnými pozemkami) bude účelne využitý prikázaním do výlučného vlastníctva navrhovateľa s prihliadnutím na tú okolnosť, že navrhovateľ je odkázaný na bývanie v predmetnom dome. Pri hodnotení intenzity záujmov navrhovateľa a záujmov odporcu 1/, vychádzal zo skutočnosti, že i keď odporca 1/ nemá bytovú otázku vyriešenú, nepričinil sa o nadobudnutie nehnuteľností, lebo spoluvlastnícky podiel (2/20) nadobudol dedením po svojej matke. Pokiaľ ide o spôsobilosť odporcu 1/ zabezpečiť starostlivosť o predmetné nehnuteľnosti, odvolací súd (zhodne so súdom prvého stupňa) ju nemal preukázanú. Tvrdenia odporcu 1/ o dlhoročnej údržbe nehnuteľností sa odvolaciu súdu javili ako účelové. Neboli totiž preukázané investície odporcu 1/ do rodinného domu a opravy realizoval len v rámci tzv. bežnej údržby a nevyhnutnosti v rámci ich štandardného užívania. Napokon sám uviedol, že do podstatnej časti nehnuteľností nemal prístup a ako spoluvlastník nemohol vykonávať rekonštrukciu bez súhlasu ostatných spoluvlastníkov. Aj keď nemá v súčasnej dobe vyriešenú bytovú situáciu, v konaní jednoznačne nepreukázal solventnosť. Odporca 1/ nemá trvalý pracovný pomer, je dobrovoľne nezamestnaný viac ako 10 rokov a zdrojom jeho príjmu je len brigádnická činnosť. Preto námietky odporcu 1/ týkajúce sa starostlivosti o nehnuteľnosti vyhodnotil za nedôvodné. Súd prvého stupňa správne akceptoval aj vôľu odporkýň 2/ a 3/, pretože pre pokojné užívanie nehnuteľností je potrebný vzájomný rešpekt a súlad. Nebola v konaní preukázaná odporcom 1/ tvrdená skutočnosť, že navrhovateľ chce rodinný dom predať. Ani námietka o preukázaní, že rozostavaná stavba nachádzajúca sa na parcele č. X., katastrálneho územia J. nebude a nemôže slúžiť na bývanie, nemala vplyv na vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia a súd prvého stupňa dôsledne vychádzal z právneho názoru najvyššieho súdu a následne aj z názoru odvolacieho súdu.

.
.Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie odporcu 1/. Navrhol, aby dovolací rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie alebo, v prípade splnenia podmienok na zmenu napadnutého rozsudku, zmenil tak, že zruší podielové spoluvlastníctvo k uvedeným nehnuteľnostiam navrhovateľa a odporcov 1/, 2/ a nehnuteľnosti prikáže do jeho vlastníctva, zruší podielové spoluvlastníctvo k uvedeným nehnuteľnostiam navrhovateľa a odporcov 1/, 2/, 3/ a podiel odporkyne 2/ vo výške 1/40 prikáže do jeho vlastníctva a jeho

podiel vo výške 2/40 a podiel odporkyne 3/ vo výške 1/2 zostanú vo vlastníctve týchto účastníkov. Súčasne mu uloží povinnosť vyrovnania spoluvlastníckych podielov a prizná náhradu dosiaľ vzniknutých trov konania. Namietal, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a spočívajúcej v odňatí mu možnosti konať pred súdom z dôvodu nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (§ 237 písm. f/ O.s.p.) a nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p.). Podľa jeho názoru súdy oboch nižších stupňov nerešpektovali ani právny názor najvyššieho súdu vyslovený v jeho (zrušujúcom) uznesení z 28. októbra 2008, podľa ktorého kritérium veľkosti podielov nie je preferované pred kritériom účelného využitia veci. Súdy nižších stupňov ani riadne neuviedli dôvody prikázania predmetných nehnuteľností do vlastníctva navrhovateľa, preto sú ich rozhodnutia nepresvedčivé a nepreskúmateľné. Nesprávnosť rozhodnutí (okrem prikázania nehnuteľností do vlastníctva navrhovateľa) videl aj v tom, že súdy sa nevysporiadali s absenciou dôkazov svedčiacich o účelnosti využitia sporných nehnuteľností navrhovateľom a prijaté skutkové závery logicky a presvedčivo neodôvodnili. Namietal tiež nesprávne vyhodnotenie svedeckých výpovedí (V. M., J. B. a Š. M.).

.Navrhovateľ navrhol dovolanie zamietnuť, pretože rozhodnutia súdov nižších stupňov považoval za správne a riadne, v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p., odôvodnené.

.Odporkyne 2/, 3/ s dovolaním odporcu 1/ z uvedených dôvodov nesúhlasili.

.Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.) a dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné.

.Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

.V preskúmvanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Podľa § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné

tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné aj vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4.

.Dovolaním odporcu 1/ nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné a nejde ani o prípad týkajúci sa neplatnosti zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4. Dovolací súd v danej veci síce už rozhodoval a vyslovil aj záväzný právny názor, od ktorého sa sudy nižších stupňov neodchýlili. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie nie je podľa § 238 O.s.p. prípustné.

.Keďže v danej veci nedošlo k zrušeniu a vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam medzi účastníkmi dohodou, navrhovateľ podal na súd návrh na jeho zrušenie a vyporiadanie. Nebolo v konaní sporné, že reálne rozdelenie spoločných nehnuteľností nie je možné (vyplýva to zo záverov znaleckého dokazovania) a nehnuteľnosti prikázať do výlučného vlastníctva žiadal navrhovateľ aj odporca 1/.

.Ak nedôjde k dohode, zruší spoluvlastníctvo a vykoná vyporiadanie na návrh niektorého spoluvlastníka súd. Prihliadne pritom na veľkosť podielov a na účelné využitie veci. Ak nie je rozdelenie veci dobre možné, prikáže vec za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom, prihliadne pritom na to, aby sa vec mohla účelne využiť a na násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom (§ 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

.Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že pri aplikácii citovaného zákonného ustanovenia na danú vec, odvolací súd vychádzal zo záväzného právneho názoru dovolacieho súdu, ktorý nepovažoval za správny výklad, podľa ktorého na kritérium účelného využitia veci možno prihliadnuť len pri rovnosti spoluvlastníckych podielov. Pri vyporiadaní spoluvlastníctva prihliadol (zhodne so súdom prvého stupňa) nielen na veľkosť podielov, ale aj na účelné využitie veci.

.Ak nie je rozdelenie veci (ako tomu bolo v prejednávacom prípade) dobre možné, súd zruší a vyporiada podielové spoluvlastníctvo (ďalším v zákone uvedeným) spôsobom, ktorým je prikázanie veci jednému alebo viacerým spoluvlastníkom za primeranú náhradu. V rámci posudzovania účelného využitia veci možno okrem veľkosti podielov zohľadniť viaceré skutočnosti relevantné pre rozhodnutie o tom, ktorému zo spoluvlastníkov (účastníkov konania) bude vec prikázaná do vlastníctva. Pre rozhodnutie súdu, komu nehnuteľnosť prikáže nie je absolútne rozhodujúca ani výška podielov, ani účelné využitie veci, ale ide o súhrn skutočností, ktoré sú v danej veci relevantné. Zákon zohľadňuje variabilitu a zložitosť možných situácií, a preto ponecháva riešenie na úvahe súdu. Otázka komu bude vec prikázaná, záleží vždy na úvahe súdu, ktorý musí ale riadne odôvodniť, z akých dôvodov sú rozhodujúce ním použité kritériá (pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. septembra 2011 sp. zn. 1 Cdo 33/2010).

.S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (uzneseniu či rozsudku), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Vady konania podľa ustanovenia § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. dovolateľ nenamietal a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

.Dovolateľ namietal, že konanie je postihnuté vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. z dôvodu nedostatku riadneho odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. Tým, že odvolací súd riadne nezdôvodnil záver

o tom, prečo prikázal nehnuteľnosti do vlastníctva navrhovateľa, nevysporiadal sa s absenciou dôkazov svedčiacich o účelnosti využitia sporných nehnuteľností a správne nevyhodnotil uvedené dôkazy, porušil jeho právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, čím mu odňal možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

.
.Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie jeho procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. O vadu konania, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Vady spôsobujúce zmätočnosť konania môžu nastať aj pri samotnom vydaní rozhodnutia, ako dôsledok absencie niektorej jeho podstatnej časti (záhlavia, výroku, odôvodnenia). Zakladajú nepreskúmateľnosť rozhodnutia ako celku, ktorá môže byť dôsledkom obsahovej a gramatickej nezrozumiteľnosti, neurčitosti alebo neodôvodnenosti (arbitrážnosti). Vydanie zmätočného rozhodnutia nemá svoje opodstatnenie najmä z hľadiska ústavou zaručeného práva účastníka na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie.

.
.Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáha a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

.
.Po preskúmaní veci dospel dovolací súd k záveru, že odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu zodpovedá citovanému ustanoveniu a právu účastníkov na spravodlivé súdne konanie.

.
.Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/2005). Zo spisu pritom vyplýva, že tak prvostupňový ako aj odvolací súd v odôvodnení svojich rozsudkov uviedli rozhodujúci skutkový stav, opísali priebeh konania, stanoviská procesných strán v prejednávanej veci, vysvetlili, čoho sa

navrhovateľ domáhal a čím argumentovali odporcovia v prvostupňovom i odvolacom konaní, ako sa k odvolanou odporcu 1/ vyjadril navrhovateľ a odporcovia 2/, 3/, citovali právny predpis, ktorý aplikovali na zistený skutkový stav. Z tohto vyvodili aj právne závery o spôsobe vypořádania podielového spoluvlastníctva účastníkov k predmetným nehnuteľnostiam, pričom v súlade s právnym názorom vysloveným dovolacím súdom, špecifikovali, ku ktorým relevantným skutočnostiam prihliadli. Týmto sa dovolací súd z hľadiska ich vecnej správnosti zaoberať nemohol.

.
.Nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv účastníka konania nie je postupom, ktorým súd odníma účastníkovi možnosť konať pred súdom, lebo rozhodnutie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, patrí výlučne súdu, a nie účastníkom konania (§ 120 ods. 1 O.s.p.). Ak súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť nanajvýš k jeho nesprávnym skutkovým záverom a teda v konečnom dôsledku aj k nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k zmätočnosti rozhodnutia (pozri aj rozhodnutia uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993 a pod č. 125/1999).

.
.V zmysle § 132 O.s.p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, no táto skutočnosť ešte sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Treba uviesť, že nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, keď je dovolanie procesne prípustné (§ 241 ods. 2 O.s.p.).

.
.Vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. neboli spôsobilé založiť ani právne závery, na ktorých založili súdy svoje rozhodnutia. Právne posúdenie veci súdom je realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a nemôže zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 O.s.p., pretože právnym posúdením súd nemôže založiť žiadnu procesnú vadu, ktorá je uvedená v tomto ustanovení.

.
.Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym

posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak z správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá. Aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené, mali by za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku a nezakladali by prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné, ale v preskúmvanej veci o taký prípad nešlo.

.Z uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v prejednávanej veci nie je dovolanie podľa § 238 O.s.p. ani podľa § 237 O.s.p. prípustné. Preto dovolanie, ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, odmietol (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

.Dovolací súd nepriznal v dovolacom konaní úspešnému navrhovateľovi náhradu trov konania, pretože mu žiadne trovy tohto konania nevznikli (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.).

.Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

.**P o u č e n i e :** Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

.**V Bratislave 22. februára 2012**

JUDr. Daniela Švecová, v.r.
predsedníčka senátu

.Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová